אגרות הראי"ה - כרך ג' - אגרת תשנז

תמצית האגרת

תאריך ומקום: י' שבט תרע"ו
נמען: הרב משה זאב רם

שאלות שחיטה: שוחט נאמן לומר שבדק בתקיפת אגודל שלא הייתה שמוטה (יורה דעה כד). הרב קוק מייעץ לו לקבל את הצעת השלום של קהילת צירין - 'היום תהיה עבד לעם הזה' - והכבוד יבוא. יש לחזק כל מי שקורא בשם ה' במדינות אלה. הם ייסעו ללונדון בקרוב.

עיקרי הדברים

- נאמנות השוחט.
- עצה לקבל שלום.
- 'היום תהיה עבד'.

נוסח האגרת עם ביאור

בגרסה זו משולב ביאור בתוך נוסח האגרת. הביאור מופיע כך: [בסוגריים מרובעים, באות קטנה ועל רקע תכלת] *והוא אינו חלק מלשון האגרת.*

ב"ה[1], י' שבט, עתר"ו[2] ס"ג.

שלו'[3] וברכה לכ'[4] ידי"נ[5] הרב הגדול בתו"י[6] מוהר"מ[7] זאב שליט"א[8] ראם וכל משפחתו היקרה ברכת ד' וכט"ס[9].

אחדשה"ט[10] באה"ר[11], היום הגיעני מכתבו. אמנם מחסרון המשך ע"ד[12] ענין השומן איני יודע כ"כ[13] ברור הדבר, ואולי הי'[14] להשומר טביעת עין בהשומן הכשר. וכן ע"ד התרנגולות אולי בדק בתקיפת אגודל וראה שלא הי' שמוטה בשעת שחיטה, והרי קיי"ל[15] השוחט נאמן

---

1 ב"ה - ברוך השם
2 עתר"ו - השנה תרע"ו (1915/1916) - בצירוף אותיות
3 שלו' - שלום
4 לכ' - לכבוד
5 ידי"נ - ידיד נפשי
6 בתו"י - בתורה ויראה
7 מוהר"מ - מורנו הרב רבי שם שמתחיל באות מ (כגון משה / מאיר / מרדכי / מנחם / מיכל) - הפירוש המדויק תלוי בשם האדם
8 שליט"א - שיחיה לאורך ימים טובים אמן
9 וכט"ס - וכל טוב סלה
10 אחדשה"ט - אחרי דרישת שלומו הטוב
11 באה"ר - באהבה רבה
12 ע"ד - על דבר
13 כ"כ - כל כך
14 הי' - היה
15 קיי"ל - קיימא לן

ע"ז[16], בסי'[17] כ"ד סי"ג[18] בהגה, [שולחן ערוך יורה דעה כד, יג, בהגהת הרמ"א] ואפי'[19] לפ"מ[20] דמי מדי הט"ז דא"א[21] לדעת, היינו בלא בדיקה ברורה של תקיפת אגודל, אבל בבדיקה ברורה נאמן לכו"ע[22], וכמש"כ[23] ג"כ[24] התבו"ש[25], והובא בפמ"ג[26] בשפתי דעת שם. ומסתמא הי' לכל הפחות הקנה שחוט, כי אם לא הי' גם הקנה שחוט, והושט לא הי' שחוט כ"א[27] מיעוט, אין צורך לפסול שמוטה. ובנדון כזה הכל תלוי לפי מהותו של השו"ב[28] לפי מה שהוא אדם איך לדון את כשרותו ואת כשרות העוף שנתגלתה במצב תמוה כ"כ.

מאד שמחתי ממה שהציעו מהרעליגיאנסגעזעלשאפט [הקהילה הדתית בצירוף] הצעת שלו' לכת"ר[29], ועצתי עצת אוהב נאמן נאמנה היא לכת"ר ליתן גם מצדו יד לשלו'[30]. ואין ספק אצלי שתתקיים במעלתו עצת הזקנים לרחבעם היום תהי'[31] עבד לעם הזה, [מלכים א יב, ז] וסוף הכבוד לבא, וגם הד"ר[32] לי יכבדהו כערכו הנעלה, ויהי'[33] לו ממנו דרך ארץ כפי מה שהי'[34] בימים מקדם לפני המחלוקת, ומכבודו של כת"ר[35] לא יחסר ח"ו[36] מאומה, בעיני כל, לא בעיני בעלי תורה ויראי ד' בדעת ואמת, שהם מכירים את האמת ויודעים לכבדו, וגם בעיני ההמון הפשוט ג"כ לא יפול דבר מערכו היקר, והם קרואים לתומם. ומה נעשה ועלינו סוף-סוף לחזק במדינות הללו את כל מי שקורא בשם ד' לאמונה ולקיום התורה והמצוה, ודלוגו עלי אהבה. ואקוה שע"י[37] השכנת השלו'[38] והאהבה והשלו, בינו ובין עדת ישורון שבעדתו יתרומם כבודו ויוטב ג"כ מצב פרנסתו בעה"י[39], וגם ענין הבית יוגמר באופן משובח בעה"י. הננו מקוים בעזה"י[40] לעשות דרכנו ללונדון [ראו כרך ג', אגרת תשנד] בעוד איזה משך זמן

---

16 ע"ז - על זה
17 בסי' - בסימן
18 סי"ג - סעיף י"ג
19 ואפי' - ואפילו
20 לפ"מ - לפי מה
21 דא"א - דאי אפשר
22 לכו"ע - לכולי עלמא
23 וכמש"כ - וכמו שכתב
24 ג"כ - גם כן
25 התבו"ש - התבואות שור (ספר)
26 בפמ"ג - בפרי מגדים (שם ספר)
27 כ"א - כי אם
28 השו"ב - השוחט ובודק
29 לכת"ר - לכבוד תורתו
30 לשלו' - לשלום
31 תהי' - תהיה
32 הד"ר - הדוקטור
33 ויהי' - ויהיה
34 שהי' - שהיה
35 כת"ר - כבוד תורתו
36 ח"ו - חס ושלום
37 שע"י - שעל ידי
38 השלו' - השלום
39 בעה"י - בעזרת השם יתברך
40 בעזה"י - בעזרת השם יתברך

לא כביר. משם היו לי מכתבים וידיעות נכונות ב״ה, והם מחכים באהבה לבואנו בעהשי״ת[41]. וכשיוסכם אצלנו היום הקבוע נודיע אי״ה[42] למעכ״ת[43]. יזכנו השי״ת[44] לחדות פנים בשמחה, ויחננו לעלות בקרוב אל הקודש בטוב לבב בחסדו הגדול.

קבלתי מכתב מבנו הד״ר היקר מר אברהם יצחק נ״י[45] מבזל, דברי תודה וברכה על ברכתי אליו להכתרו בכתר ד״ר[46] מדיציני, ונהניתי מדבריו האמורים ברוח אמונים ביראת שמים וביושר לבב. יצליחהו השי״ת ויראה כת״ר ממנו ומכל צאצאיו היקרים זרע ברך ד׳ רב נחת וכט״ס לאי״ט[47]. ומה כותב בנו הבכור שי׳[48] ממינכען, יגונן ד׳ עליו בחסדי. ישלח ד׳ רפו״ש[49] בתוך שח״י[50] לנ״ב היקרה שתחי׳[51] לאוי״ט[52]. ויחזק ויאמץ חילו לתורה ולתעודה ולכל חפץ ידו. כנפשו היקרה ונפש ידידוש״ת[53] באה״ר,

הק׳ אברהם יצחק ה״ק

נוסח האגרות וההערות: אגרות הראי״ה, כרכים א׳-ד׳

---

41 בעהשי״ת - בעזרת השם יתברך
42 אי״ה - אם ירצה השם
43 למעכ״ת - למעלת כבוד תורתו
44 השי״ת - השם יתברך
45 נ״י - נרו יאיר
46 ד״ר - דוקטור
47 לאי״ט - לאורך ימים טובים
48 שי׳ - שיחיה
49 רפו״ש - רפואה שלמה
50 שח״י - שאר חולי ישראל
51 שתחי׳ - שתחיה
52 לאוי״ט - לאורך ימים טובים
53 ידידוש״ת - ידידו דורש שלומו ותורתו